

ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ

İLAHİYAT

FAKÜLTESİ DERGİSİ

Uludag University
The Review of The Faculty of Theology

Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi
Uludağ University The Review of The Faculty of Theology

Cilt | Volume: 30 Sayı | Number: 2 Yıl | Year: 2021 Aralık | December
ISSN: 1301-3394 e-ISSN: 2667-680X

SAHİBİ | PUBLISHER

Bursa Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi adına | on behalf of Bursa Uludağ University Faculty of Theology
Ali Kaya (Dekan / Dean)

EDİTÖR | EDITOR IN CHIEF

Mehmet Fatih Birgül

YARDIMCI EDİTÖR | ASSISTANT EDITOR

Ulvi Murat Kılavuz

ALAN EDİTÖRLERİ | DISCIPLINE EDITORS

Vejdi Bilgin - Saadet Maydaer - Mutlu Gül - Şener Şahin - Celil Kiraz - Salih Çift - İsmail Güler
Humeyra Mermer Turner - A. İskender Sarıca - Merve Yavuz - Salih Zor - Tahir Ayas - Mehmet Şakar

DİL EDİTÖRLERİ | LANGUAGE EDITORS

Zeynep Sena Kaynamazoğlu (İngilizce | English) - İslam Batur (Arapça | Arabic)

YAYIN KURULU | EDITORIAL BOARD

Ali İhsan Akçay (Bursa Uludağ Üniversitesi) Aytekin Özel (Bursa Uludağ Üniversitesi) Felicia Waldman (University of Bucharest) Halil İbrahim Hançabay (İstanbul Üniversitesi) Hidayet Peker (Bursa Uludağ Üniversitesi) İbrahim Gürses (Bursa Uludağ Üniversitesi) Kadir Gömbeyaz (Kocaeli Üniversitesi) M. Salih Kumaş (Bursa Uludağ Üniversitesi) Kemal Ataman (Marmara Üniversitesi) Kenan Özçelik (Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi) Nicolae Roddy (Creighton University) Muhammet Tarakçı (Bursa Uludağ Üniversitesi) Salih Çift (Bursa Uludağ Üniversitesi) S. Mehmet Uğur (Bursa Uludağ Üniversitesi) Tim Jacoby (Manchester University) Sezai Engin (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi) Nimetullah Akın (Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi) Veysel Kaya (İstanbul Üniversitesi)

İLETİŞİM | CORRESPONDENCE

Adres/Address: Fethiye Mahallesi Kırlangıç Sokak No: 2 16140 Nilüfer/Bursa, TÜRKİYE

Telefon/Phone: +90 224 243 1066

Faks/Fax: +90 224 243 1573

E-posta: ilahiyatdergisi@uludag.edu.tr

Web: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/uluifd>

BASKI YERİ ve YILI | PUBLICATION PLACE and DATE

Bursa Uludağ Üniversitesi Basımevi Müdürlüğü 2021

ONLINE YAYIN TARİHİ | ONLINE RELEASE DATE

25 Aralık | December 2021

DİZİNLENME BİLGİLERİ / INDEXED BY

ULAKBİM-TR Dizin (Başlangıç: 2014, Cilt/Sayı: 23/1 - 2016, Cilt/Sayı: 25/2. Başlangıç: 2018, Cilt/Sayı: 27/1 | Indexing Start: 2014, Volume/Issue: 23/1 - 2016, Volume/Issue: 25/2. Indexing Start: 2018, Volume/Issue: 27/1).

EBSCO (Academic Search Ultimate) (Başlangıç: 2010, Cilt/Sayı: 19/1 | Indexing Start: 2010, Volume/Issue: 19/1)

Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi yılda iki kez (Haziran ve Aralık) yayımlanan, ön değerlendirme, intihal ve kör hakemlik süreçlerinin yürütüldüğü ulusal, hakemli, akademik bir dergidir. Dergide yer alan yazıların ilmî ve fikrî sorumluluğu yazarlarına aittir. Editörler Kurulu, yazının özüne dokunmaksızın gerekli imla-yazım ve cümle değişiklikleri yapma hakkını saklı tutar. Yayımlanan makalelerin tüm yayın hakları *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi'*ne aittir. Makalelerde yayımlanan içerikler kaynak gösterilmeden kullanılamaz. | *Uludağ University the Review of the Faculty of Theology* is an academic journal that is published two times a year (June and December); this also is a national academic journal in which pre-assessment, plagiarism and blind review processes are conducted. Opinions expressed in the Journal belong solely to the authors and do not necessarily represent those of the Journal. The Editorial Board reserves the right to make necessary changes in spelling and sentence, without distorting to the essence of article. All that is published in this journal is copyrighted and all rights reserved to *Uludağ University The Review of The Faculty of Theology*. The published contents in the articles cannot be used without being cited.

*Prof. Dr. Hüseyin Aydın'ın
aziz hatırasına...
(1938-2021)*

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

ARAŞTIRMA MAKALELERİ / RESEARCH ARTICLES

MEHMET ŞAKAR ▪ 331

Bidat Ehli Ravinin Rivayetinin Kabulündeki İçtihat Farklılığının Hadis Tenkidine Yansımaları: Abdürraûf el-Münâvî ve Ebü'l-Feyz Ahmed el-Gumârî Örneği / The Reflections of the Difference of Opinion in Accepting the Narration of the People of Heresy on ʿĤadith Criticism: The Case of Abd al-Raʿûf al-Munâwî and Abu'l-Fayḍ Aḥmad al-Ghumârî

TURGAY GÜNDÜZ - GURBET KIZILTAN ▪ 361

İman Öğretilbilir (mi?) James Michael Lee'nin Sosyal Bilimsel Din Öğretim Yaklaşımı Bağlamında Bir İnceleme / Can Faith Be Taught? A Study in the Context of James Michael Lee's Social Scientific Approach to Religious Instruction

ESRA İRK - İBRAHİM GÜRSES ▪ 389

Hasedin İnsan Hayatındaki Yıkıcı Etkileri ve Çözüm Arayışları / The Destructive Effects of Envy in Human Life and the Search for Solutions

FATMA SEDA ŞENGÜL ▪ 423

Hıristiyanlık Karşıtı Yahudi Reddiye Geleneğinde İronik Bir Mektup: Al Tehi Ke-Avoteyha (Atalarına Benzeme) / An Ironic Letter in The Anti-Christian Jewish Polemic Tradition: Al Tehi Ka-Avotekha (Be Not Like Fathers)

SHAHİN KHANJANOV ▪ 443

Hukuki Genişlik Bağlamında Memlükler Döneminde Tatbik Edilen Dört Mezhep Uygulaması / The Practice of the Application of Four Madhhab in the Mamluk Period in the Context of Legal Diversity

SERVET DOGAN ▪ 473

Klasik Dönem İslâm Âlimlerine Göre Aryüs ve Aryüşçülük/ Arius And Arianism According to Muslim Scholars of Classical Period

ŞEYMA GÜLSÜM ÖNDER - GALİP YAVUZ ▪ 497

Klasik Dönem Arap Dilcilerinin Yalan Kavramına İlişkin Tanımlarının Semiyotik Analizi / Semiotic Analysis of Classical Arabic Linguists' Definitions Regarding the Concept of Lying

MERVE REYHAN BAYGELDİ – VEJDİ BİLGİN ▪ 517

Hükümlülerin Sosyal Sermaye Deneyimlerinde Manevi Danışmanlık: Bursa H ve E Tipi Cezaevleri Örneği / Pastoral Counseling in Prisoners' Social Capital Experiences: The Case of Bursa H and E Type Prisons

ÖMER TÜRKMEN ▪ 547

Kıraat İlmünde Tevâtür Olgusuna Farklı Bir Yaklaşım / A Unique Approach to The Case of “Tawātür” in The Science of Qur’ānic Recitations

RIFAT AKBAŞ ▪ 571

Kavram ve Anlam Boyutu Perspektifinde Arapçada Siyah Renk / The Black Colour in Arabic in Perspective of Concept and Meaning Dimension

HAYATİ AYDIN ▪ 599

Bazı Mecaz ve Müteşâbih Ayetleri Doğru Anlama Metodolojisi / The Correct Methodology of Understanding Some Metaphorical and Mutashâbih Verses

ARAŞTIRMA NOTU / RESEARCH NOTE

SONER ERASLAN ▪ 633

Marifete Erme Yöntemi Olarak Sohbet: Sülemî'nin *Edebü mücâleseti'l-meşâyih ve hıfzi ħurumâtihim* Risâlesinin Tercüme ve Değerlendirilmesi / Şohbet as a Method of Ma'rifat: Translation and Evaluation of al-Sulamî's Treatise *Adabu mucâlasati'l-mashâyikh ve hıfzi ħurumâtihim*

VEFA NOTU / TRIBUTARY NOTE

SÜLEYMAN SAYAR ▪ 653

Prof. Dr. Hüseyin Aydın'ın Hayatı ve Çalışmaları / Professor Hüseyin Aydın's Life and Works

YAŞAR AYDINLI ▪ 667

Hocam Prof. Dr. Hüseyin Aydın / My Ustaz Professor Hüseyin Aydın

YAYIN İLKELERİ / PUBLICATION GUIDELINES ▪ 673